II

(Nelegislatívne akty)

ROZHODNUTIA

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE KOMISIE (EÚ) 2021/334

z 23. februára 2021

o návrhu vyhlášky, ktorý predložilo Rumunsko v súvislosti s informáciami o povrchovom ošetrovaní ovocia a zeleniny pesticídmi

[oznámené pod číslom C(2021) 1096]

(Iba rumunské znenie je autentické)

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1169/2011 z 25. októbra 2011 o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom, ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1924/2006 a (ES) č. 1925/2006 a ktorým sa zrušuje smernica Komisie 87/250/EHS, smernica Rady 90/496/EHS, smernica Komisie 1999/10/ES, smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/13/ES, smernice Komisie 2002/67/ES a 2008/5/ES a nariadenie Komisie (ES) č. 608/2004 ([1]), a najmä na jeho článok 45 ods. 4,

keďže:

(1) V súlade s článkom 45 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1169/2011 oznámili rumunské orgány 5. marca 2020 Komisii návrh vyhlášky týkajúcej sa požiadaviek na dodatočné povinné označovanie v zmysle článku 39 ods. 1, ktorá hospodárskym subjektom ukladá povinnosť informovať spotrebiteľov o povrchovom ošetrení ovocia a zeleniny pesticídmi (ďalej len „návrh vyhlášky“).

(2) Nariadením (EÚ) č. 1169/2011 sa stanovujú všeobecné zásady, požiadavky a povinnosti týkajúce sa informácií o potravinách a zvlášť ich označovania. V tejto súvislosti sú v článku 9 ods. 1 a článku 10 nariadenia (EÚ) č. 1169/2011 stanovené všetky údaje, ktoré sa majú uvádzať o potravinách v súlade s článkami 10 až 35, okrem výnimiek, ktoré sú v nich uvedené.

(3) V článku 39 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1169/2011 sa stanovuje, že okrem povinných údajov uvedených v článku 9 ods. 1 a v článku 10 môžu členské štáty v súlade s postupom stanoveným v článku 45 prijať opatrenia vyžadujúce ďalšie povinné údaje pri konkrétnych druhoch či kategóriách potravín, ktoré sú opodstatnené v jednom z týchto prípadov: ochrana verejného zdravia, ochrana spotrebiteľov, predchádzanie podvodom, ochrana priemyselných a obchodných vlastníckych práv, označenie miesta pôvodu, registrované označenie pôvodu a predchádzanie nekalej súťaži.

([1]) Ú. v. EÚ L 304, 22.11.2011, s. 18.

(4) Stanovením vnútroštátnych opatrení, ktoré ukladajú povinnosť informovať spotrebiteľov o pozberovom povrchovom ošetrení ovocia a zeleniny pesticídmi, sa v návrhu vyhlášky zavádzajú dodatočné povinné údaje pre osobitné kategórie potravín v zmysle článku 39 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1169/2011. Preto treba preskúmať zlučiteľnosť vyhlášky so spomínanými požiadavkami uvedeného nariadenia a ustanoveniami Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

(5) V článku 1 návrhu vyhlášky sú stanovené podmienky, ktoré musia hospodárske subjekty splniť, aby boli spotrebitelia pravdivo, plne a presne informovaní o povrchovom ošetrení ovocia a zeleniny pesticídmi.

(6) V článku 2 návrhu vyhlášky sa stanovuje, že hospodárske subjekty sú povinné informovať spotrebiteľov jasne viditeľným označením o tom, že dané ovocie a zelenina, ktoré sú umiestňované na trh, boli povrchovo ošetrené pesticídmi, a poskytnúť im jasné informácie o správnom spôsobe manipulácie s produktmi a ich používaní, pričom v prípade potreby uvedú, že je potrebné vyhnúť sa konzumácii šupky príslušných výrobkov.

(7) V článku 3 návrhu vyhlášky sa stanovuje, že hospodárske subjekty majú tieto informácie poskytovať v podobe textu, ktorý je obsahom prílohy k návrhu vyhlášky, a to priamo pri ovocí a zelenine na regáloch v priestoroch, kde sa predáva. V prílohe k návrhu vyhlášky sa vyžaduje poskytnutie týchto informácií: upozornenie, že „tieto produkty boli povrchovo ošetrené pesticídom“, „názov pesticídu“, ktorý doplní hospodársky subjekt, upozornenie, že „spotreba šupiek týchto produktov sa neodporúča“ a „podmienky manipulácie/používania“, ktoré musí vyplniť hospodársky subjekt.

(8) V nadväznosti na žiadosť Komisie o objasnenie v liste zo 6. februára 2020 rumunské orgány v liste z 5. marca 2020 vysvetlili, že návrh vyhlášky súvisí s výskytom pesticídov na povrchoch ovocia a zeleniny, ktoré hospodárske subjekty ponúkajú na predaj aj potom, čo ich po zbere povrchovo ošetria pesticídmi, aby zostali čerstvé.

(9) V nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 ([2]) sú stanovené pravidlá, ktoré platia pre prípravky na ochranu rastlín a účinné látky v nich obsiahnuté. V súlade s článkom 28 nariadenia (ES) č. 1107/2009 sa prípravky na ochranu rastlín vrátane tých, ktoré sú určené na povrchové ošetrenie po zbere, musia autorizovať, aby sa mohli uvádzať na trh a používať v členských štátoch. Preto podliehajú dôkladnému posúdeniu bezpečnosti s cieľom zabezpečiť okrem iného ochranu ľudského zdravia, ktorá zahŕňa aj bezpečnosť spotrebiteľov. Používanie prípravkov na ochranu rastlín musí spĺňať požiadavky stanovené v článku 55 nariadenia (ES) č. 1107/2009.

(10) V snahe zaručiť bezpečnosť potravín, ktoré boli ošetrené prípravkami na ochranu rastlín, nesmie úroveň rezíduí pesticídov v takýchto produktoch, vrátane ovocia a zeleniny, prekročiť maximálne hladiny rezíduí stanovené v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 396/2005 z 23. februára 2005 ([3]). Ďalšou zásadou nariadenia (ES) č. 396/2005 je, že maximálne hladiny rezíduí sa nesmú stanoviť na vyššej úrovni, ako je úroveň vychádzajúca zo správnej poľnohospodárskej praxe, inými slovami nie vyššie, ako je potrebné na boj proti určitému škodcovi, a že musia byť bezpečné pre spotrebiteľov.

(11) V zmysle článku 14 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 z 28. januára 2002 ([4]) sa potraviny nesmú umiestňovať na trh, ak sú nebezpečné.

(12) Podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/625 z 15. marca 2017 ([5]) majú členské štáty povinnosť prijať opatrenia na presadzovanie práva v prípade prekročenia maximálnych hladín rezíduí.

([2]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 z 21. októbra 2009 o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh a o zrušení smerníc Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS (Ú. v. EÚ L 309, 24.11.2009, s. 1).

([3]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 396/2005 z 23. februára 2005 o maximálnych hladinách rezíduí pesticídov v alebo na potravinách a krmivách rastlinného a živočíšneho pôvodu a o zmene a doplnení smernice Rady 91/414/EHS (Ú. v. EÚ L 70, 16.3.2005, s. 1).

([4]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 z 28. januára 2002, ktorým sa ustanovujú všeobecné zásady a požiadavky potravinového práva, zriaďuje Európsky úrad pre bezpečnosť potravín a stanovujú postupy v záležitostiach bezpečnosti potravín (Ú. v. ES L 31, 1.2.2002, s. 1).

([5]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/625 z 15. marca 2017 o úradných kontrolách a iných úradných činnostiach vykonávaných na zabezpečenie uplatňovania potravinového a krmivového práva a pravidiel pre zdravie zvierat a dobré životné podmienky zvierat, pre zdravie rastlín a pre prípravky na ochranu rastlín, o zmene nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001, (ES) č. 396/2005, (ES) č. 1069/2009, (ES) č. 1107/2009, (EÚ) č. 1151/2012, (EÚ) č. 652/2014, (EÚ) 2016/429 a (EÚ) 2016/2031, nariadení Rady (ES) č. 1/2005 a (ES) č. 1099/2009 a smerníc Rady 98/58/ES, 1999/74/ES, 2007/43/ES, 2008/119/ES a 2008/120/ES a o zrušení nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 854/2004 a (ES) č. 882/2004, smerníc Rady 89/608/EHS, 89/662/EHS, 90/425/EHS, 91/496/EHS, 96/23/ES, 96/93/ES a 97/78/ES a rozhodnutia Rady 92/438/EHS (nariadenie o úradných kontrolách) (Ú. v. EÚ L 95, 7.4.2017, s. 1).

(13) Vykonávacím nariadením Komisie (EÚ) č. 543/2011 zo 7. júna 2011 [6] sa stanovujú osobitné pravidlá označovania používaného v súvislosti s konzervačnými alebo inými chemickými látkami na citrusových plodoch.

(14) Potravinové komodity, ktoré spĺňajú požiadavky nariadenia (ES) č. 178/2002 a sú ošetrené prípravkami na ochranu rastlín, ktoré spĺňajú požiadavky nariadenia (ES) č. 1107/2009, pričom rezíduá zostávajú v rámci maximálnych hladín rezíduí stanovených v súlade s nariadením (ES) č. 396/2005, sa majú považovať za bezpečné pre zdravie spotrebiteľov. Členské štáty sú zodpovedné za zabezpečenie toho, aby ovocie a zelenina, ktoré sa umiestňujú na ich trhy, spĺňali požiadavky Únie, pokiaľ ide o maximálne hladiny rezíduí pesticídov na potravinách a krmivách. V tejto súvislosti rumunské orgány nevysvetlili, prečo v súčasnosti platné primerané kontrolné a presadzovacie opatrenia nie sú dostatočnou zárukou bezpečnosti príslušného ovocia a zeleniny.

(15) Na základe harmonizovaných požiadaviek Únie týkajúcich sa autorizácie a používania prípravkov na ochranu rastlín a maximálnych hladín ich rezíduí v ovocí a zelenine, ktorých súčasťou je dôkladné vedecké posúdenie bezpečnosti prípravkov na ochranu rastlín, ale aj vzhľadom na pravidlá presadzovania a dohľadu, ktoré majú príslušné orgány členských štátov dodržiavať, neexistuje žiaden pádny dôvod na zavedenie ďalších povinných vnútroštátnych požiadaviek týkajúcich sa informácií o potravinách alebo označovania rezíduí pesticídov v záujme ochrany verejného zdravia.

(16) Vzhľadom na uvedené skutočnosti nie je návrh vyhlášky odôvodnený ochranou verejného zdravia, ako sa uvádza v článku 39 ods. 1 písm. a) nariadenia (EÚ) č. 1169/2011.

(17) Z predložených odôvodnení týkajúcich sa ochrany spotrebiteľov vyplýva, že opatrenia uvedené v návrhu vyhlášky nerešpektujú zásadu proporcionality, pretože prekračujú rámec nevyhnutný na zaručenie ochrany spotrebiteľov.

(18) Okrem toho sa v návrhu vyhlášky ako požiadavka na označovanie uvádza, „že v prípade potreby treba uviesť, že spotreba šupiek týchto produktov sa neodporúča“, čo u spotrebiteľov vytvára mylnú predstavu o bezpečnosti ovocia a zeleniny, pretože tak veria, že ovocie a zelenina sú bezpečné len za určitých špecifických podmienok použitia, t. j. keď je produkt ošúpaný. Nesprávne sa v ňom tvrdí, že by stačilo informovať spotrebiteľov namiesto stiahnutia potravín, ktoré nespĺňajú požiadavky na bezpečnosť potravín, z trhu. Navrhovaná predmetná požiadavka na označovanie by viedla k zavádzaniu spotrebiteľov a vyvolala neodôvodnené predsudky voči ovociu a zelenine na trhu, ktoré sú označené v súlade s návrhom vyhlášky. Takáto požiadavka na označovanie by preto bola v rozpore s článkom 7 nariadenia (EÚ) č. 1169/2011. Okrem toho znenie danej požiadavky nie je presné, ani nie je jasne uvedené, na základe akých kritérií sa uplatňuje.

(19) Navyše skutočnosť, že vo vykonávacom nariadení (EÚ) č. 543/2011 sú stanovené iba osobitné ustanovenia o označovaní týkajúce sa používania konzervačných alebo iných chemických látok na citrusových plodoch, pričom sa v ňom zároveň sleduje cieľ chrániť spotrebiteľov, vedie k záveru, že stanovenie takýchto požiadaviek na označovanie pre všetky druhy ovocia a zeleniny nie je na dosiahnutie daného cieľa potrebné.

(20) Vzhľadom na uvedené skutočnosti návrh vyhlášky nie je odôvodnený ochranou spotrebiteľov, ako sa uvádza v článku 39 ods. 1 písm. b) nariadenia (EÚ) č. 1169/2011.

(21) Z uvedeného posúdenia vyplýva, že rumunské orgány nedokázali potrebu ďalších povinných údajov uvedených v návrhu vyhlášky opodstatniť ani jedným z dôvodov v zmysle článku 39 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1169/2011.

(22) Na základe týchto pripomienok vydala Komisia 4. júna 2020 k návrhu vyhlášky negatívne stanovisko v zmysle článku 45 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 1169/2011. Komisia oznámila rumunským orgánom negatívne stanovisko 5. júna 2020.

(23) Od rumunských orgánov by sa preto malo požadovať, aby oznámenú vyhlášku neprijali.

(24) Opatrenia stanovené v tomto rozhodnutí sú v súlade so stanoviskom Stáleho výboru pre rastliny, zvieratá, potraviny a krmivá,

---

[6] Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 543/2011 zo 7. júna 2011, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia Rady (ES) č. 1234/2007, pokiaľ ide o sektory ovocia a zeleniny a spracovaného ovocia a zeleniny (Ú. v. EÚ L 157, 15.6.2011, s. 1).

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Rumunsko nesmie prijať návrh vyhlášky oznámený 5. marca 2020, pokiaľ ide o požiadavku, aby hospodárske subjekty informovali spotrebiteľov o povrchovom ošetrení ovocia a zeleniny pesticídmi.

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené Rumunsku.

V Bruseli 23. februára 2021

Za Komisiu
Stella KYRIAKIDES
členka Komisie